

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

ΤΕΛΙΚΟ
A6-0190/2006

17.5.2006

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με στρατηγικές και μέσα για την ένταξη των μεταναστών στην
Ευρωπαϊκή Ένωση
(2006/2056 (INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Σταύρος Λαμπρινίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	13
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	18
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	25

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με στρατηγικές και μέσα για την ένταξη των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση
(2006/2056 (INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Κοινό πρόγραμμα για την ένταξη - Πλαίσιο σχετικά με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(2005)0389),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 13 της Συνθήκης,
- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη ΕΚ, η οποία αναθέτει στην Κοινότητα εξουσίες και αρμοδιότητες στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου, και ιδιαίτερα το άρθρο 63, σημείο 3, στοιχείο (α) ,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λάκεν της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2001, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης της 21ης και 22ας Ιουνίου 2002 και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης της 19ης και 20ής Ιουνίου 2003, στα οποία τονίζεται πόσο σημαντική είναι η ανάπτυξη της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο της προσφάτως ιδρυθείσας ομάδας εθνικών σημείων επαφής για την με σκοπό ιδίως την ενίσχυση του συντονισμού των σχετικών πολιτικών τόσο σε επίπεδο κρατών όσο και Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη το πρόγραμμα της Χάγης, το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 4 Νοεμβρίου 2004 και όριζε τους στόχους προς υλοποίηση στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης για την περίοδο 2005-2010,
- έχοντας υπόψη την άτυπη υπουργική συνάντηση στο Groningen στις 9 Νοεμβρίου 2004, όπου συναντήθηκαν για πρώτη φορά υπουργοί αρμόδιοι για την πολιτική ένταξης,
- έχοντας υπόψη τις κοινές βασικές αρχές για την ένταξη, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 19 Νοεμβρίου 2004,¹
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε τα άρθρα 18, 20, 21 και 22 αυτού,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων καθώς και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A6-0190/2006),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει αντιμετωπίσει και στο παρελθόν την πρόκληση της

¹ Έγγραφο 14615/04 της 19ης Νοεμβρίου 2004.

ένταξης των μεταναστών· ότι πριν από είκοσι πέντε έτη, η πλειονότητα των μεταναστών της προέρχονταν από τη νότιο Ευρώπη· ότι, σήμερα, η νότιος Ευρώπη είναι ακμαίο τμήμα της Ένωσης και οι πολίτες του δεν θεωρούνται πλέον μετανάστες, αν και τότε θεωρούνταν από πολλούς παρείσακτοι και «μη εντάξιμοι»· ότι η προσχώρηση των χωρών καταγωγής τους στην Ένωση ενίσχυσε την ΕΕ στο σύνολό της· ότι, ομοίως, οι πολίτες των νέων υποψήφιων χωρών είναι τώρα πλήρη μέλη της ΕΕ,

- Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση αντιμετωπίζει μια διαφορετική πρόκληση ένταξης, εφόσον δεν δύναται πλέον να υποθέσει ότι το μεγαλύτερο μέρος των μεταναστών της θα ενσωματωθούν τελικώς όταν οι χώρες καταγωγής τους θα προσχωρήσουν στην Ένωση,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των μεταναστών στην ΕΕ εκτιμάται στα 40 εκατομμύρια, των δε απογόνων τους σε πολλά περισσότερα εκατομμύρια· ότι αυτός ο αυξανόμενος πληθυσμός είναι εξαιρετικά διαφοροποιημένος, αλλά αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα: το ποσοστό συμμετοχής του στο εργατικό δυναμικό είναι αρκετά χαμηλότερο από τον μέσο όρο και τα ποσοστά επιτυχίας του στο σχολείο είναι αξιοσημείωτα χαμηλά· ότι αντιμετωπίζει διακρίσεις κατά τις συναλλαγές του με δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς· ότι, από πολιτική άποψη, υποεκπροσωπείται σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, περιλαμβανομένων των πολιτικών κομμάτων των κρατών μελών και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτά τα 40 και πλέον εκατομμύρια μετανάστες υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να θεωρηθούν ως το 26ο κράτος μέλος της ΕΕ (και το πέμπτο μεγαλύτερο από την άποψη του πληθυσμού) και ότι η ανησυχία και οι προσπάθειες της ΕΕ για την ένταξη αυτού του πληθυσμού πρέπει να είναι αντίστοιχες με τις δεσμεύσεις της ΕΕ για την ένταξη των υποψήφιων χωρών· ωστόσο, προσπαθώντας να ανταποκριθεί σε αυτήν την πρόκληση της ένταξης – η οποία προσπάθεια, αν αποτύχει, θα μπορούσε να υπονομεύσει την ΕΕ κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά– η Ένωση δέσμευσε ελάχιστους πολύτιμους πόρους· λαμβάνοντας υπόψη ότι, όχι μόνον πρέπει να διατεθεί μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση στο νέο ταμείο ΙΝΤΑ, αλλά και ότι πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι αρμόδιες ΓΔ της Επιτροπής θα δεσμεύσουν ορισμένους από τους πόρους για την κοινοτική πολιτική κοινωνικής ένταξης,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ένταξη περιορίζεται εδώ και καιρό από την ευρέως διαδεδομένη ιδέα ότι «η ένταξη είναι τοπική»· ότι, στην πραγματικότητα, η ένταξη είναι καθολική όσον αφορά τις επιπτώσεις της – ιδίως όταν αποτυγχάνει, δεδομένου ότι η μη επιτυχής εφαρμογή των πολιτικών ένταξης από ένα και μόνο κράτος μέλος δύναται να επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις για την Ένωση στο σύνολό της, και συγκεκριμένα:
- η υποαπασχόληση των μεταναστών εξασθενεί την οικονομία της Ένωσης στο σύνολό της και ματαιώνει την υλοποίηση της ατζέντας της Λισαβόνας
  - οι εργαζόμενοι υψηλής και χαμηλής εξειδίκευσης, διαπιστώνοντας πόσο αφιλόξενη μπορεί να είναι η Ευρώπη απέναντί τους, ενδέχεται να οδηγηθούν στην παραοικονομία ή στις αγκάλες των οικονομικών ανταγωνιστών της ΕΕ,
  - η απουσία αποτελεσματικών πολιτικών ένταξης ενδέχεται να οδηγήσει σε αρνητικές αντιλήψεις όσον αφορά τους μετανάστες και σε αμυντικές μεταναστευτικές πολιτικές,
  - ο φόβος μεταξύ των πολιτών υπονομεύει τον σεβασμό για την ανθρώπινη

αξιοπρέπεια, την ελευθερία, τη δημοκρατία, την ισότητα, το κράτος δικαίου και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες,

- οι αντιλήψεις και προκαταλήψεις σχετικά με τους μη ενσωματωμένους μετανάστες υπονομεύουν την επιτυχή διεύρυνση της Ένωσης,

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιτυχής ένταξη θα ενισχύσει την οικονομία της Ένωσης ενόψει του παγκόσμιου ανταγωνισμού και ότι η Ένωση, προσπαθώντας συνειδητά να αποτρέψει την εκροή εγκεφάλων, θα προσελκύσει τους εργαζόμενους και επιχειρηματίες που χρειάζονται οι οικονομίες της ΕΕ, καθώς και τους επιστήμονες και σπουδαστές που αποτελούν το θεμέλιο της ικανότητάς της να καινοτομεί· ότι οι πόλεις της ΕΕ θα είναι ασφαλέστερες και οι κοινότητες ισχυρότερες, στις οποίες θα εφαρμόζεται συγκεκριμένη, συνεπής και επαρκώς χρηματοδοτούμενη πολιτική κοινωνικής ένταξης· ότι θα μειωθούν οι ξеноφοβικές τάσεις και θα ενισχυθεί ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων όλων· ότι θα ενισχυθεί η θέση της Ευρώπης στην παγκόσμια σκηνή,

Ζ. εκτιμώντας τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών των οποίων οι αρμοδιότητες, μεταξύ άλλων, στον τομέα της πολεοδομίας, της στέγασης και της παιδείας έχουν άμεσες επιπτώσεις στη διαδικασία ένταξης, προτρέπει αυτές τις αρχές να συμμετάσχουν σε μεγαλύτερο βαθμό στην συζήτηση που διεξάγεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο· υπογραμμίζοντας τη σημαντική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται σε αυτά τα επίπεδα μέσω των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων,

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υφίσταται στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια ξεκάθαρη λύση για την επιτυχή ένταξη· ότι οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές (και ιδίως στα αστικά κέντρα, όπου συγκεντρώνεται η πλειονότητα των μεταναστών) πρέπει να διαθέτουν την ικανότητα και τους πόρους να καθορίζουν και να εφαρμόζουν συγκεκριμένα μέτρα ένταξης, τα δε κράτη μέλη και η Ένωση στο σύνολό της πρέπει να αναπτύξουν με ζήλο στρατηγικές ένταξης και να παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα και τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων ένταξης, με ενεργότερο και αποδοτικότερο τρόπο, διασφαλίζοντας έτσι την υλοποίηση στρατηγικών ένταξης, των οποίων τα αποτελέσματα προάγουν τα κοινά συμφέροντα της Ένωσης, και ότι προς τούτο, η Επιτροπή πρέπει να διεξαγάγει την προταθείσα έρευνα προκειμένου να καταγράψει τα επίπεδα συμμετοχής και ένταξης σε ολόκληρη την ΕΕ,

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ένταξη είναι «αμφίδρομη διαδικασία», η οποία προϋποθέτει τόσο την προθυμία των μεταναστών και την ευθύνη να ενταχθούν στην κοινωνία υποδοχής, όσο και την προθυμία των ευρωπαίων πολιτών να δεχτούν και να εντάξουν τους μετανάστες, και η οποία συνίσταται σε ολοκληρωμένες δράσεις με σκοπό να επηρεαστεί η συμπεριφορά τόσο των μεταναστών όσο και των κοινωνιών υποδοχής σε όλα τα συναφή επίπεδα, καθώς και να κινητοποιηθούν πόροι, και από τις δύο πλευρές, με στόχο την εφαρμογή πολιτικών· ότι αυτή η αμφίδρομη διαδικασία απαιτεί αμοιβαία δέσμευση, η οποία περιλαμβάνει δικαιώματα και καθήκοντα τόσο για την κοινωνία υποδοχής, όσο και για τους μετανάστες,

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προτεραιότητες που διέπουν τις δράσεις της ΕΕ στον τομέα

πρέπει να περιλαμβάνουν:

- βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης των μεταναστών και μείωση του χάσματος στην απασχόληση με τον πληθυσμό υποδοχής, μεταξύ άλλων, μέσω της παροχής κατάλληλων προγραμμάτων πληροφόρησης και κατάρτισης από τις δημόσιες αρχές και τους κοινωνικούς εταίρους και μέσω της αναγνώρισης της κατάρτισης και των επαγγελματικών προσόντων των μεταναστών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη θέση των μεταναστών, μεταξύ των οποίων το ποσοστό ανεργίας είναι συχνά υψηλότερο,
- αυξημένες ευκαιρίες για μόρφωση και εκμάθηση γλωσσών για τους μετανάστες και τους απογόνους τους, εκτός των άλλων και με πόρους της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, περιορίζοντας με τον καιρό το χάσμα των επιδόσεων μεταξύ των μεταναστών και των άλλων, αναγνωρίζοντας ότι τα παιδιά των μεταναστών που φοιτούν σε μια ξένη γλώσσα και προσπαθούν να προσαρμοσθούν σε νέα ήθη, μπορεί να συναντούν περισσότερες μαθησιακές δυσκολίες από ό,τι οι συμμαθητές τους, πράγμα το οποίο οδηγεί με τη σειρά του σε δυσκολίες προσαρμογής και κοινωνικής ένταξης, καθώς επίσης αναγνωρίζοντας ότι ακόμη και οι μετανάστες που διαθέτουν ήδη προσόντα υψηλού επιπέδου, είναι πιθανό να έχουν ανάγκη προσαρμογής στην κοινωνία υποδοχής,
- ενίσχυση της πολιτικής εκπαίδευσης και της αγωγής του πολίτη, της συμμετοχής και της εκπροσώπησης των μεταναστών σε όλους τους συναφείς τομείς διακυβέρνησης, στην κοινωνία των πολιτών και στη χάραξη πολιτικών και στη λήψη αποφάσεων,
- καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων εις βάρος των μεταναστών –ιδίως στον χώρο εργασίας, στα σχολεία, στη στέγαση, στην υγεία, στις κοινωφελείς υπηρεσίες, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στην πολιτική– και ενίσχυση του αμοιβαίου σεβασμού και της κατανόησης των ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ των δύο πλευρών, καθώς και διευκόλυνση της πρόσβασης στην πληροφόρηση σχετικά με τα ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες,

ενώ συγχρόνως τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα πρέπει να μεριμνούν προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι καλοπροαίρετες πρωτοβουλίες τους δεν καθίστανται απλώς συμβολικές πολιτικές χωρίς προστιθέμενη αξία,

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των ίσων ευκαιριών για όλους και η απουσία διακρίσεων αποτελούν κεντρικά στοιχεία της ένταξης και ότι η πρόταση να ανακηρυχθεί το 2007 ευρωπαϊκό έτος ίσων ευκαιριών για όλους, καθώς και το σχέδιο του ευρωπαϊκού έτους διαπολιτισμικού διαλόγου για το 2008, αποτελούν σημαντικότερες πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης που θα συμβάλουν στην επίτευξη αυτών των στόχων,

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει σαφής συσχετισμός ανάμεσα σε μια επιτυχή κοινοτική πολιτική ένταξης και την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναπτύξει μια πολιτική νόμιμης μετανάστευσης και ότι το πρώτο πρακτικό βήμα πρέπει να είναι η βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών για την υποδοχή των μεταναστών και των υπευθύνων για την ένταξη των μεταναστών,

1. καλεί μετ' επιτάσεως την Επιτροπή να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των υφισταμένων οδηγιών που σχετίζονται με την ένταξη, ήτοι την οδηγία 2003/86/EK του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης¹, την οδηγία 2003/109/EK του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες², την οδηγία 2000/43/EK του Συμβουλίου περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής³ και την οδηγία 2000/78/EK του Συμβουλίου για τη διαμόρφωση του γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία· επισημαίνει ότι πολλά κράτη μέλη υστερούν στην αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω οδηγιών και ότι είναι ζωτικής σημασίας για την Επιτροπή να παρακολουθεί αυστηρότερα τόσο την μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που σχετίζονται με την ένταξη, όσο και την αποτελεσματικότητα των διοικητικών πρακτικών που εφαρμόζουν τη σχετική νομοθεσία στην καθημερινή ζωή των μεταναστών·
2. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ταμείου για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών για την περίοδο 2007-2013 και ζητεί επειγόντως η χρήση του εν λόγω Ταμείου να ακολουθήσει έξι συγκεκριμένες αρχές, ήτοι:
  - α. ένα ενιαίο ετήσιο σημείο επαφής οφείλει να καθορίζει τις εκταμιεύσεις, επιτρέποντας στην Επιτροπή να αναπτύξει την απαραίτητη εμπειρογνομosύνη και να αξιολογεί και να αποτιμά αυστηρότερα, καθώς και να επενδύει σε προγράμματα· στους επενδυτικούς τομείς-στόχους πρέπει να περιλαμβάνεται η μείωση του χάσματος στην απασχόληση μεταξύ των μεταναστών και των άλλων, η βελτίωση της συμμετοχής και απόδοσης των μεταναστών στην εκπαίδευση, η προαγωγή των προοπτικών εκπαίδευσης και απασχόλησης των γυναικών, γλωσσικά και εισαγωγικά προγράμματα, η στέγαση και η διαβίωση στις πόλεις, καθώς και η ενίσχυση της συμμετοχής των μεταναστών στον πολιτικό και δημόσιο βίο,
  - β. το ταμείο οφείλει να ευνοεί τις πρωτοβουλίες με τις μεγαλύτερες δυνατότητες ευρείας εφαρμογής σε ολόκληρη την Ένωση,
  - γ. η Επιτροπή πρέπει να αφιερώνει ένα εύλογο και καθορισμένο ποσοστό των πόρων του Ταμείου ετησίως προκειμένου να εγγυάται τη διενέργεια εκτιμήσεων από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες σχετικά με την αποδοτικότητα των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή,
  - δ. μόλις οι εμπειρογνώμονες προσδιορίζουν αξιόλογα για το μέλλον προγράμματα, θα δίδεται άμεση προτεραιότητα στη διάδοση και προσαρμογή των βέλτιστων πρακτικών των εν λόγω προγραμμάτων προς χρήση σε άλλα κράτη μέλη,
  - ε. στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών να συντονίσουν τις προσπάθειες ένταξης τους καθώς και οι ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών,στ.εστίαση στην ένταξη των νεοαφικνουμένων, διασφαλίζοντας συγχρόνως ότι τα προγράμματα που απευθύνονται σε απογόνους μεταναστών δεύτερης και τρίτης γενεάς λαμβάνουν επίσης χρηματοδότηση· πρέπει να εξετάζονται επίσης

¹ Οδηγία 2003/86/EK του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2003 σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, ΕΕ L 251, 03/10/2003 σελ. 12.

² Οδηγία 2003/109/EK του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες, ΕΕ L 016, 23/01/2004 σελ. 44.

³ Οδηγία 2000/43/EK του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής, ΕΕ L 180, 19/07/2000 σελ. 22.

προγράμματα τα οποία αποσκοπούν στην αρωγή προσφύγων που προτίθενται να εισέλθουν και να ενταχθούν στις κοινωνίες της ΕΕ·

3. επικροτεί την αναφορά στην ως άνω ανακοίνωση της Επιτροπής στις κοινές βασικές αρχές· πιστεύει ακράδαντα ότι οι κοινές βασικές αρχές συνιστούν μια στέρεα δέσμη συστάσεων οι οποίες πρέπει να αποτελέσουν τη βάση της κοινοτικής πολιτικής ένταξης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι τα κράτη μέλη δεν ακολούθησαν τις κοινές βασικές αρχές με εποικοδομητικό τρόπο από την έγκρισή τους το 2004· καλεί την επικείμενη φινλανδική Προεδρία να επαναφέρει τις κοινές βασικές αρχές στο επίκεντρο της ατζέντας, ιδίως τις αρχές που σχετίζονται με την απασχόληση (αριθ. 3), την αλληλεπίδραση (αριθ. 7) και τη συμμετοχή (αριθ. 9)·
4. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για προώθηση ενός ετήσιου φόρουμ για την ένταξη το οποίο θα διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, ιδίως σε τομείς στους οποίους η ΕΕ καλείται να διαδραματίσει περιορισμένο ρόλο, αλλά ορισμένα κράτη μέλη ασκούν πολιτικές που θα μπορούσαν να προσφέρουν καθοδήγηση σε άλλους· πιστεύει ότι, στο ετήσιο φόρουμ για την ένταξη, πρέπει να συμμετάσχουν εκπρόσωποι όλων των αρχών που ενέχονται στην ένταξη, είτε είναι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και οι ίδιοι οι μετανάστες·
5. καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει, να επεκτείνει και να συντονίσει τις αρμοδιότητες ένταξης των ΓΔ, μεταξύ άλλων να αναβιώσει και να διατηρήσει μια κοινή ομάδα εργασίας των ΓΔ για την ένταξη και να ορίσει τις ακριβείς αρμοδιότητες ένταξης των διαφόρων ΓΔ· ζητεί επιπλέον να αναληφθεί δράση, προκειμένου να αλληλοσυμπληρώνονται το νέο Ταμείο για την Ένταξη και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο·
6. επικροτεί την αναγνώριση εκ μέρους της Επιτροπής της ανάγκης για έρευνα και άσκησης προσδιορισμού των ενταξιακών πολιτικών των κρατών μελών και των επιπέδων συμμετοχής των μεταναστών· θεωρεί ότι η πληροφόρηση αυτή συνιστά προϋπόθεση κάθε κοινοτικής πολιτικής που αποσκοπεί στην ενίσχυση και τη βελτίωση της ένταξης στην ΕΕ και ότι, προκειμένου να καταστεί χρήσιμη μια τέτοια άσκηση προσδιορισμού, πρέπει να αποσαφηνιστούν οι όροι της κοινοτικής συζήτησης σχετικά με την ένταξη, δεδομένου ότι η λέξη ένταξη αυτή καθαυτή επιδέχεται πολλές ερμηνείες·
7. καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει μόνιμη ομάδα επαφής αποτελούμενη από εκπροσώπους των μεταναστών, εμπειρογνώμονες, ΜΚΟ και άλλους, η οποία θα συμβουλεύει την Επιτροπή για όλες τις πολιτικές που σχετίζονται με την ένταξη·
8. καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της μετανάστευσης και της ποικιλομορφίας στην ΕΕ, καθώς και στη συνεκτίμηση της κοινωνικής ένταξης ανά πάσα στιγμή μέσω των πρωτοβουλιών και της στρατηγικής επικοινωνίας που εφαρμόζει· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αρχίσουν εκστρατείες πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης με σκοπό να βελτιωθεί η κατανόηση του μεταναστευτικού φαινομένου και της συμβολής των μεταναστών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα·
9. καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει αυστηρούς μηχανισμούς παρακολούθησης για την αξιολόγηση των προγραμμάτων ένταξης των κρατών μελών, μεταξύ άλλων με τη χρήση ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, και να δρομολογήσει την εκπόνηση, ανά διετία,

αυστηρής και χρηστικής έκθεσης σχετικά με τη μετανάστευση και την ένταξη· υπό αυτή την έννοια, προτρέπει την Επιτροπή να αναδιατυπώσει την έκθεση ως διετή έκθεση η οποία να:

- εστιάζει σε αυστηρούς δείκτες που υπολογίζουν την απόδοση των κρατών μελών σε σχέση με τις κοινές βασικές αρχές όσον αφορά την ένταξη,
  - καθιστά υποχρεωτική για τα κράτη μέλη την υποβολή εκθέσεων με ακριβή και πλήρη στοιχεία· ελλείψει τέτοιων στοιχείων, πρέπει να αναπτύσσονται εναλλακτικά μέσα συγκέντρωσης δεδομένων σύμφωνα με τους δείκτες της έκθεσης,
  - ενισχύει τον ρόλο των εθνικών σημείων επαφής και τη συνεργασία τους με ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες,
  - θεωρεί ως πρότυπα την έκθεση για την ανθρώπινη ανάπτυξη του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Ένταξης,
  - δίδεται στη δημοσιότητα κατά την ετήσια συνεδρίαση των υπουργών ένταξης της ΕΕ·
10. προτρέπει την Επιτροπή να διαβουλευτεί, όπως ενδείκνυται, με κοινότητες μεταναστών κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των ευρωπαϊκών πολιτικών για τις ευρωπαϊκές ενισχύσεις και την ανάπτυξη στις χώρες καταγωγής τους·
11. ζητεί από την Επιτροπή να πολλαπλασιάσει τις πρωτοβουλίες έρευνας και ανάλυσης που στοχεύουν στην κατανόηση των παραγόντων της ένταξης και να επεκτείνει φιλόδοξα αποτελεσματικές προσπάθειες διάδοσης βέλτιστων πρακτικών, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις τοπικές αρχές, όχι μόνο μέσω του προτεινόμενου διαδικτυακού τόπου αλλά και με όσο το δυνατόν περισσότερα άλλα λογικά μέσα·
12. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν το ευρύ δυναμικό των αντιπροσωπειών της Επιτροπής και των προξενικών αρχών σε ολόκληρο τον κόσμο προκειμένου να συνδράμουν στην ένταξη πιθανών μεταναστών μέσω της εξοικείωσης τους με τον πολιτισμό, την ιστορία, τη γλώσσα και τα ατομικά δικαιώματα και ευθύνες της ΕΕ και των κρατών μελών·
13. τονίζει ότι είναι σημαντικό η σύνθεση του προσωπικού των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και των δημόσιων διοικήσεων των κρατών μελών να αντικατοπτρίζει τη σύνθεση των λαών της Ένωσης και των κρατών μελών·
14. καλεί μετ' επιτάσεως το Συμβούλιο να χρησιμοποιήσει τη ρήτρα «παρέκτασης», σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης, προκειμένου να δοθούν στο Κοινοβούλιο εξουσίες συναπόφασης σε θέματα ένταξης και νόμιμης μετανάστευσης, καθώς και ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο· θεωρεί σημαντικό για τους βουλευτές του ΕΚ να διαθέτουν εξουσία συναπόφασης για την πολιτική ένταξης δεδομένου ότι εκφράζουν την πολιτική φωνή της ΕΕ και ως εκ τούτου εκφράζουν τις γνώμες τόσο των μεταναστών όσο και των πολιτών και μοιράζονται την ευθύνη για τη διαμόρφωση πολιτικής για την ένταξη στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας της ΕΕ·
15. καλεί μετ' επιτάσεως το Συμβούλιο να μονιμοποιήσει την ετήσια συνάντηση των

αρμόδιων για την ένταξη υπουργών, που εγκαινιάστηκε από την Προεδρία της ΕΕ των Κάτω Χωρών στο Groningen τον Νοέμβριο του 2004·

16. καλεί τα κράτη μέλη, κατά τις τελικές τους εκτιμήσεις σχετικά με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, να εξετάσουν σοβαρά τον ρόλο του Οργανισμού για την προώθηση της εμπιστοσύνης και των καλών σχέσεων στο πλαίσιο της γειτονίας και να αναπτύξουν τον εν λόγω ρόλο οργανικά μέσω των διαδοχικών ετήσιων προγραμμάτων που προβλέπονται για τον Οργανισμό·
17. καλεί μετ' επιτάσεως το Συμβούλιο να επανεξετάσει την πρόταση της Επιτροπής για εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στην πολιτική ένταξης· υπό αυτό το πρίσμα, ζητεί τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε όλη τη διαδικασία·
18. καλεί μετ' επιτάσεως το Συμβούλιο να θεσπίσει συνολική και μελλοντοστραφή οδηγία-πλαίσιο για τη νόμιμη μετανάστευση λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ανάγκη για ένταξη·
19. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναθέσουν σε συγκεκριμένο υπουργό την αρμοδιότητα παρακολούθησης των πολιτικών ένταξης των μεταναστών, να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές θα ενσωματωθούν σε όλους τους φορείς, σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, και να εξετάσουν το ενδεχόμενο διορισμού ύπατου αρμοστή ή διαμεσολαβητή για την κοινωνική ένταξη σε κάθε κράτος μέλος, ο οποίος θα συντονίζει την εφαρμογή των πολιτικών, θα παρέχει πληροφόρηση στους μετανάστες, θα επανεξετάζει καταγγελίες μεταναστών και θα αναλαμβάνει δράση για την επίλυση προβλημάτων·
20. καλεί κάθε κράτος μέλος να προβλέψει την άσκηση λογιστικού ελέγχου σε όλες τις κρατικές υπηρεσίες, σε όλα τα επίπεδα, οι οποίες έχουν (ή θα έπρεπε να έχουν) αρμοδιότητες συναφείς με την ένταξη των μεταναστών·
21. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης του θέματος της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στα μελλοντικά πολυετή προγράμματα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·
22. καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την πολιτική συμμετοχή των μεταναστών και να αποθαρρύνουν την πολιτική και κοινωνική απομόνωσή τους· καλεί εν προκειμένω την Επιτροπή να προβεί σε νομική αναθεώρηση των υφισταμένων διατάξεων σχετικά με την ιδιότητα του πολίτη της ΕΕ στα διάφορα κράτη μέλη, καθώς και των πρακτικών που ακολουθούν σήμερα τα κράτη μέλη σε σχέση με το δικαίωμα των επί μακρόν διαμενόντων μεταναστών να ψηφίζουν στις τοπικές και δημοτικές εκλογές·
23. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν διαφανείς, ανθρώπινες, γρήγορες και λογικές διαδικασίες για τη χορήγηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, για την οικογενειακή επανένωση και την πολιτογράφηση των επί μακρόν διαμενόντων μεταναστών και των παιδιών τους, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη ότι πολλά από τα παιδιά αυτά γεννιούνται σε επικράτεια κράτους μέλους·
24. επιστά την προσοχή των κρατών μελών στο εξαρτώμενο νομικό καθεστώς των μεταναστριών που συναντούν τους συζύγους τους στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, και καλεί τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν τη νομοθεσία ούτως ώστε να

διασφαλιστεί ότι χορηγείται, το συντομότερο δυνατόν, σε συζύγους και παιδιά ατομικό καθεστώς και άδεια εργασίας ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος του κύριου κατόχου, προκειμένου να εξασφαλιστούν και να προστατευτούν τα δικαιώματά τους πλήρως και να διευκολυνθεί η κοινωνική τους ένταξη·

25. ενθαρρύνει τα πολιτικά κόμματα, τις συνδικαλιστικές ενώσεις και το σύνολο της κοινωνίας των πολιτών σε εθνικό επίπεδο να συμπεριλάβουν μετανάστες ως πλήρη μέλη σε όλα τα επίπεδα των αντίστοιχων δομών τους·
26. τάσσεται υπέρ των προγραμμάτων ένταξης που εφαρμόζονται από ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία περιλαμβάνουν αμοιβαία δέσμευση της χώρας υποδοχής και των μεταναστών· ευελπιστεί ότι οι μετανάστες θα μπορέσουν κατ' αυτόν τον τρόπο να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο έναντι των θεμελιωδών αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα είναι σε θέση ταυτόχρονα να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τη λειτουργία της χώρας υποδοχής· τονίζει τη σημασία ενθάρρυνσης της εκμάθησης της γλώσσας της χώρας υποδοχής και οργάνωσης μαθημάτων αγωγής του πολίτη·
27. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη νομοθεσία για την καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού και να εφαρμόσουν στην πράξη την υφιστάμενη νομοθεσία, καθώς και να εξετάσουν κατάλληλη νομοθεσία θετικών δράσεων για τους μετανάστες σε όλους τους κατάλληλους τομείς χρησιμοποιώντας ως οδηγό τα κράτη μέλη στα οποία οι θετικές δράσεις υπήρξαν επιτυχείς·
28. καλεί τα κράτη μέλη, προκειμένου ιδίως να αποτραπεί η πιθανή κακομεταχείριση των μεταναστριών, να τους παρέχουν εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες όσον αφορά τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής σχετικά με την ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα και την προστασία που απορρέουν από αυτήν, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων νομικών και διοικητικών μέσων·
29. καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να τονώσουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταναστών και της κοινωνίας υποδοχής προωθώντας, μεταξύ άλλων, κοινά φόρουμ, τον διαπολιτισμικό διάλογο, σεμινάρια, εκθέσεις και αθλητικές δραστηριότητες· ζητεί επίσης τη δημιουργία νέων, ή τη στήριξη των υφιστάμενων, δομών προκειμένου να επιτραπεί σε μετανάστες να ενταχθούν στην κοινωνία υποδοχής, ούτως ώστε να αποτραπεί ο κοινωνικός αποκλεισμός των νεοαφικνούμενων και των ήδη εγκαταστημένων, οι οποίοι εξακολουθούν ωστόσο να αντιμετωπίζουν δυσκολίες ένταξης, στηρίζοντας παράλληλα τις οργανώσεις μεταναστών στις επικράτειές τους και την ενίσχυση των δεσμών με τις χώρες καταγωγής των μεταναστών·
30. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προβλέψουν μέτρα τα οποία σχετίζονται με την ένταξη και απευθύνονται σε πρόσφυγες κατά τη φάση της υποδοχής, όπως γλωσσικά μαθήματα ή δραστηριότητες εθελοντικής εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η διαδικασία ένταξης για τους πρόσφυγες αρχίζει στο στάδιο της υποδοχής·
31. τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης συνεκτικού πλαισίου για την ιδιότητα του ευρωπαϊού πολίτη, με συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής·

32. τονίζει τη σημασία της καθιέρωσης ετήσιων ακροάσεων για την ένταξη, με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των εθνικών κοινοβουλίων και της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως ΜΚΟ και ενώσεων που εργάζονται με μετανάστες, προκειμένου να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών ένταξης της Ένωσης και να αποτιμώνται οι εξελίξεις σχετικά με την ένταξη των μεταναστών σε επίπεδο κράτους μέλους·
33. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο και στα κράτη μέλη.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

I. Εισαγωγή

Πρέπει η ΕΕ να υποδεχθεί περισσότερους μετανάστες – και, εάν ναι, πόσους; Τα ερωτήματα αυτά βρίσκονται δικαιολογημένα στο επίκεντρο εκτενούς δημόσιας συζήτησης σε πολλά κράτη μέλη. Η πλέον πρόσφατη έρευνα δείχνει ότι η συνεχής μετανάστευση, εάν η διαχείρισή της είναι συνετή, αποφέρει ουσιαστικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Ωστόσο, για πολλούς, η μετανάστευση αποτελεί επίσης όλο και περισσότερο πηγή αγωνίας και ανασφάλειας.

Αντίθετα, το ερώτημα εάν πρέπει να εντάξουμε τους μετανάστες οι οποίοι ήδη ζουν και εργάζονται ανάμεσά μας –μην βλάπτοντας κανέναν και βελτιώνοντας τη ζωή μας– είναι αυταπόδεικτο. Πρέπει να γίνουν πλήρη μέλη της ευρωπαϊκής κοινωνίας, αποκτώντας τελικά την ιδιότητα του πολίτη. Οτιδήποτε υπολείπεται αυτού θα υποδήλωνε ότι η Ένωση επικυρώνει μια κοινωνία με δύο τάξεις, έννοια που προσβάλλει τις βασικές μας αξίες.

Η παρούσα έκθεση εμπνέεται από την πεποίθηση ότι η ένταξη είναι τόσο σημαντικό θέμα όσο και η επιτυχής διεύρυνση της ΕΕ ή το παγκόσμιο κίνημα για τα δικαιώματα των γυναικών. Ενόψει μιας τέτοιας πρόκλησης, η δέσμευση της Ένωσης υπήρξε σε μεγάλο βαθμό πλημμελής. Οι ευρωπαϊκές κοινωνίες, αντί να εντάξουν τους μετανάστες αποτελεσματικά σε σχολεία, χώρους εργασίας και πολιτικά συστήματα, από πολλές απόψεις ολισθαίνουν σε μια κατάσταση «αποσύνθεσης».

Ωστόσο, προσπαθώντας να ανταποκριθεί σε αυτήν την πρόκληση της ένταξης –προσπάθεια η αποτυχία της οποίας θα μπορούσε να υπονομεύσει την ΕΕ κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά– η Ένωση δέσμευσε ελάχιστους πολύτιμους πόρους.

Μολονότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε ρητά τη δέσμευσή του για την ένταξη των μεταναστών στο Τάμπερε το 1999 και ενίσχυσε την πεποίθησή του στη Θεσσαλονίκη το 2003, η πραγματικότητα δεν συμβαδίζει με τις προσδοκίες.

Εάν η αποτυχία της ένταξης δημιουργεί αναρίθμητα προβλήματα, η επιτυχία θα ενισχύσει την ΕΕ με ουσιαστικές τρόπους: τα κοινά μας επιτεύγματα στον τομέα της ένταξης θα ενισχύσουν την οικονομία της Ένωσης ενόψει του παγκόσμιου ανταγωνισμού· θα προσελκύσουν τους εργαζόμενους και τους επιχειρηματίες που χρειάζονται οι οικονομίες μας, καθώς και επιστήμονες και σπουδαστές, που αποτελούν το θεμέλιο της ικανότητάς μας για καινοτομίες· οι πόλεις μας θα είναι ασφαλέστερες, και οι κοινότητές μας ισχυρότερες. Τα οφέλη της ένταξης υπερβαίνουν ακόμα και την αύξηση του ΑΕγχΠ, την ενίσχυση των συνταξιοδοτικών συστημάτων και τη μείωση των αναταραχών. Οι μετανάστες της Ευρώπης μπορούν να χρησιμεύσουν ως γέφυρα που συνδέει την Ένωση με έναν παγκοσμιοποιούμενο κόσμο – ενισχύοντας τις εμπορικές μας προοπτικές, πυκνώνοντας τα κοινωνικά δίκτυα και επιβεβαιώνοντας τη θέση της Ένωσης ως παγκόσμιου ηγέτη ικανού να υπερβαίνει τις πολιτισμικές και θρησκευτικές διαφορές.

Η πρόκληση της ένταξης των μεταναστών αποτελεί πρόκληση την οποία έχουμε

αντιμετωπίσει και στο παρελθόν. Μάλιστα, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι, ασφαλώς, το πιο επιτυχές εγχείρημα ένταξης των μεταναστών στην Ιστορία. Προ εικοσιπενταετίας, οι περισσότεροι μετανάστες που ζούσαν στην τότε Ευρωπαϊκή Κοινότητα ήταν Νοτιοευρωπαίοι. Σήμερα, η νότιος Ευρώπη αποτελεί ένα ευημερούν μέρος της Ένωσης, και οι πολίτες της δεν θεωρούνται πλέον μετανάστες – μολονότι, εκείνη την εποχή, πολλοί τους θεωρούσαν ξένους και «μη δυνάμενους να ενταχθούν». Η ένταξή τους στην Ένωση ενίσχυσε την ΕΕ στο σύνολό της. Ομοίως, οι Ανατολικοευρωπαίοι είναι σήμερα πλήρη μέλη της ΕΕ.

Ωστόσο, οι μετανάστες πριν από 50 χρόνια είχαν ένα πλεονέκτημα σε σχέση με τους μετανάστες σήμερα: προέρχονταν κυρίως από χώρες με εμφανείς προοπτικές ένταξης στην Ένωση.

Συνεπώς, ίσως είναι χρήσιμο να σκεφτούμε αυτά τα τουλάχιστον 40 εκατ. υπηκόους τρίτων χωρών ως το 26ο κράτος μέλος της ΕΕ (και το πέμπτο μεγαλύτερο). Τότε μπορούμε να διερωτηθούμε: πώς συγκρίνονται οι προσπάθειές μας να εντάξουμε αυτόν τον πληθυσμό με τις δεσμεύσεις μας να εντάξουμε τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες; Η επιτυχής ένταξη απαιτεί σοβαρή δέσμευση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων. Πρέπει επίσης να αναζητήσουμε στην Ένωση και παγκοσμίως πρακτικές οι οποίες μπορούν να αυξήσουν εντυπωσιακά το ποσοστό επιτυχίας μας στην ένταξη των μεταναστών. Επιπλέον, πρέπει να πολλαπλασιάσουμε τα μέσα για την αποτελεσματική διάδοση τέτοιων ιδεών.

Τέλος, ίσως το σημαντικότερο θέμα σε σχέση με την ένταξη των μεταναστών είναι εκείνο που συζητείται λιγότερο: σε τι είδους κοινωνία επιθυμούμε να ενταχθούν οι άνθρωποι; Ο σημαντικότερος λόγος για την ένταξη των μεταναστών της Ευρώπης είναι ότι, εάν δεν την επιτύχουμε, θα προδώσουμε τα ιδανικά και τις αρχές που αποτελούν τη βάση της Ένωσης. Πολύ συχνά, η αντίδρασή μας απέναντι στους μετανάστες μας ορίζει ως στενόμυαλους, εσωστρεφείς, προκατειλημμένους και αντιδραστικούς. Κατ' επέκταση, και οι κοινωνίες μας υιοθετούν επίσης αυτά τα χαρακτηριστικά.

Δεν μπορεί να υπάρξει ένταξη χωρίς εκείνους που εντάσσουν και εκείνους που εντάσσονται. Αυτό σημαίνει ότι η ένταξη των μεταναστών προϋποθέτει την προθυμία μας να δεχτούμε και να εντάξουμε τους μετανάστες. Συνεπώς, οι πολιτικές μας πρέπει να διαχειρίζονται τη διαδικασία εγκατάστασης επηρεάζοντας τη συμπεριφορά τόσο των μεταναστών όσο και των κοινωνιών υποδοχής και κινητοποιώντας πόρους από όλες τις πλευρές για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών.

II. Η λογική της συμμετοχής της ΕΕ στην ένταξη

Γιατί πρέπει να συμμετέχει η ΕΕ στην ένταξη των μεταναστών; Διότι η αποτυχία ενός μεμονωμένου κράτους μέλους να εφαρμόσει επιτυχείς πολιτικές ένταξης μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις για την Ένωση στο σύνολό της.

- Η υποαπασχόληση των μεταναστών δεν αποδυναμώνει μόνο μεμονωμένες οικονομίες αλλά και την οικονομία ολόκληρης της Ένωσης·
- Οι εργαζόμενοι υψηλής και χαμηλής ειδίκευσης που χρειάζονται οι οικονομίες μας, εάν εκλάβουν την Ευρώπη ως αφιλόξενη, μπορεί να ωθηθούν στην υπόγεια οικονομία ή να πέσουν στα χέρια των οικονομικών ανταγωνιστών της Ευρώπης·

- Η απουσία αποτελεσματικών πολιτικών ένταξης μπορεί να οδηγήσει σε αρνητικές αντιλήψεις και στερεότυπα για τους μετανάστες και, κατά συνέπεια, σε αμυντικές πολιτικές μετανάστευσης·
- Ο φόβος των πολιτών μπορεί να υπονομεύσει τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες·
- Στις πιο ακραίες μορφές της, η αποξένωση μπορεί να προκαλέσει ριζοσπαστικοποίηση, η οποία μπορεί να απειλήσει τη συλλογική αίσθηση ασφάλειας της ΕΕ·
- Αρνητικά στερεότυπα για ανέντακτους μετανάστες μπορεί να υπονομεύσουν την επιτυχή διεύρυνση της Ένωσης.

Ενόψει των ανωτέρω, η Ένωση, ωστόσο, έχει παραλύσει εδώ και καιρό από την ευρέως διαδεδομένη ιδέα ότι η ένταξη είναι τοπική, και οι πρωτοβουλίες ένταξης εμφυτεύονται πράγματι σε τοπικό επίπεδο. Τα σχολεία, οι ενώσεις, οι επιχειρήσεις, οι χώροι λατρείας και άλλοι φορείς μιας συνοικίας επιτελούν το δύσκολο έργο της συνένωσης νεοαφιχθέντων και αυτοχθόνων με τρόπους που οικοδομούν τις κοινότητες και βελτιώνουν τις συνθήκες ζωής. Ωστόσο, η ένταξη είναι παγκόσμια όσον αφορά τις επιπτώσεις της – ιδίως όταν αποτυγχάνει.

Έτσι, ενώ οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές πρέπει να καθορίσουν τα ακριβή μέτρα ένταξης προς εφαρμογή, τα κράτη μέλη πρέπει να ακολουθήσουν αποτελεσματικές στρατηγικές ένταξης, των οποίων τα αποτελέσματα θα προάγουν τα κοινά συμφέροντα της Ένωσης. Ακριβώς στην παρακολούθηση αυτών των αποτελεσμάτων μπορούν και πρέπει να γίνουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πολύ πιο ενεργά και –ιδίως– αποτελεσματικά.

III. Παλαιά και μελλοντική δράση – συστάσεις του εισηγητή

Προηγούμενες Προεδρίες της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν επιτελέσει αξιοθαύμαστο έργο όσον αφορά την προώθηση της πολιτικής ένταξης. Ωστόσο, οι συλλογικές προσπάθειες της ΕΕ είναι ιδιαίτερα ανεπαρκείς στο επίπεδο της εφαρμογής – ακόμα και στον πολύ περιορισμένο τομέα στον οποίο η Επιτροπή έχει εξουσιοδότηση να δράσει. Δύο παραδείγματα υπογραμμίζουν αυτό το σημείο: το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Μετανάστευσης, το οποίο προαναγγέλθηκε με τυμπανοκρουσίες το 2003, δεν δημιουργήθηκε ποτέ. Επίσης, η εναρκτήρια έκδοση της *Ετήσιας* έκθεσης για τη μετανάστευση και την ένταξη – την οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέθεσε στην Επιτροπή να εκπονεί κάθε χρόνο– δημοσιεύθηκε εγκαίρως τον Ιούνιο του 2004¹, αλλά, από τον Απρίλιο του 2006, η δεύτερη έκδοση αναμένεται ακόμη να δημοσιευθεί.

Το 2006 και μετά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα έχουν μια εξαιρετική σειρά ευκαιριών να επηρεάσουν την ένταξη των μεταναστών. Πρέπει να αδράξουν και να αξιοποιήσουν αυτές τις ευκαιρίες για βέλτιστα αποτελέσματα.

Ωστόσο, πριν ξεκινήσουν νέα εγχειρήματα τα οποία εξαντλούν την προσοχή και τους πόρους της Ένωσης, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των υφιστάμενων οδηγιών που επηρεάζουν την ένταξη των μεταναστών. Η Επιτροπή υποχρεούται να

¹ COM(2004)0508.

παρακολουθεί πολύ πιο αυστηρά τόσο τη μεταφορά συναφών με την ένταξη οδηγιών όσο και την αποτελεσματικότητα των διοικητικών πρακτικών οι οποίες εφαρμόζουν τη συναφή νομοθεσία στην καθημερινή ζωή των μεταναστών.

Ίσως η σημαντικότερη από τις νέες πρωτοβουλίες είναι η νέα ιδέα για ένα Ευρωπαϊκό Ταμείο για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών. Η παρούσα έκθεση προτείνει να ακολουθήσει η Επιτροπή έξι αρχές για τη διαχείριση του νέου Ταμείου της ΕΕ για την ένταξη:

- α. ένα ενιαίο ετήσιο εστιακό σημείο πρέπει να ορίζει τις εκταμιεύσεις· οι ετήσιοι επενδυτικοί στόχοι πρέπει να περιλαμβάνουν: μείωση του χάσματος στην απασχόληση μεταξύ των αυτοχθόνων και των μεταναστών· βελτίωση των επιδόσεων των μεταναστών στην εκπαίδευση· προώθηση των προοπτικών εκπαίδευσης και απασχόλησης των γυναικών· γλωσσικά και εισαγωγικά προγράμματα και ενίσχυση της πολιτικής συμμετοχής των μεταναστών·
- β. το Ταμείο πρέπει να ευνοεί πρωτοβουλίες με τις μεγαλύτερες δυνατότητες να εφαρμοστούν ευρέως σε όλη την Ένωση·
- γ. η Επιτροπή πρέπει να διαθέτει κάθε χρόνο ένα εύλογο και καθορισμένο ποσοστό των πόρων του Ταμείου για τη διασφάλιση αξιολογήσεων από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή·
- δ. όταν οι εμπειρογνώμονες αυτοί εντοπίσουν ελπιδοφόρα προγράμματα, πρέπει να δοθεί άμεσα προτεραιότητα στη διάδοση και την προσαρμογή αυτών των προγραμμάτων για χρήση σε άλλα κράτη μέλη, από τις πόλεις και τις τοπικές αρχές τους·
- ε. πρέπει να στηριχθούν πρωτοβουλίες των κρατών μελών για συντονισμό των προσπαθειών τους για την ένταξη και για ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών·
- στ. Προγράμματα που απευθύνονται σε νεοαφιχθέντες πρέπει να αποτελούν τον πρωταρχικό στόχο χρηματοδότησης· ωστόσο, προγράμματα που απευθύνονται σε απογόνους μεταναστών 2ης και 3ης γενιάς πρέπει επίσης να λαμβάνουν χρηματοδότηση.

Εξίσου σημαντική είναι η πρόθεση της Επιτροπής, όπως συνοψίζεται στο πρόσφατα εκδοθέν «Πολιτικό πρόγραμμα σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση», να εκπονήσει μια γενική οδηγία πλαίσιο για τη νόμιμη μετανάστευση, καθώς και οδηγίες, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα της Ένωσης να προσελκύει μετανάστες υψηλής ειδίκευσης, εποχικούς εργαζόμενους και ασκούμενους. Αυτό το πρόγραμμα αποτελεί σημαντικό βήμα για να αναγνωριστεί ότι η μετανάστευση και η ένταξη συμβαδίζουν – και ότι η μία δεν μπορεί να επιτύχει χωρίς την άλλη. Το πρόγραμμα πρέπει να διατυπωθεί πολύ πιο ξεκάθαρα και πρέπει να αναγνωρίζει ότι οι ανάγκες ένταξης διαφόρων κατηγοριών μεταναστών διαφέρουν σημαντικά.

Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή επεσήμανε επίσης ότι σκοπεύει να δημιουργήσει έναν πρωτότυπο ιστότοπο για τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών για την ένταξη. Ενώ ένας τέτοιος ιστότοπος είναι σημαντικός, οι προσπάθειες της Επιτροπής να εντοπίζει, να αναλύει και να προωθεί τις βέλτιστες πρακτικές πρέπει να προχωρούν πολύ πιο πέρα από αυτό – και, μάλιστα, επειγόντως σε όλους τους κρίσιμους τομείς (γλωσσική κατάρτιση, στέγαση, εκπαίδευση, μέσα ενημέρωσης, διαπολιτισμικός διάλογος, κλπ.).

Επίσης, είναι ζωτικής σημασίας να μεταρρυθμιστεί ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών διαχειρίζονται την ένταξη των μεταναστών. Έτσι, η έκθεση καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει, να επεκτείνει και να συντονίσει τις αρμοδιότητες ένταξης των ΓΔ, ιδίως να αναβιώσει την κοινή ομάδα εργασίας των ΓΔ για την ένταξη και να ορίσει τις ακριβείς αρμοδιότητες ένταξης των διαφόρων ΓΔ. Ζητεί περαιτέρω να αναληφθεί δράση, προκειμένου να καταστούν το νέο Ταμείο για την ένταξη και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο συμπληρωματικά.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη, η έκθεση τα ενθαρρύνει να αναθέσουν σε ένα μεμονωμένο υπουργό την αρμοδιότητα να επιβλέπει τις πολιτικές ένταξης των μεταναστών, και να διασφαλίσουν τη συνεκτικότητα των πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και τους ενδιαφερόμενους. Τα καλεί επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο ορισμού ενός ύπατου αρμοστή για την ένταξη ή ενός διαμεσολαβητή για την ένταξη, ο οποίος θα παρακολουθεί την εφαρμογή των πολιτικών, θα παρέχει πληροφόρηση και θα ενεργεί επί καταγγελιών μεταναστών.

Καμία σοβαρή πολιτική ένταξης δεν μπορεί να αναπτυχθεί χωρίς την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των μεταναστών. Για τον σκοπό αυτόν, η έκθεση καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει μια μόνιμη ομάδα επαφής αποτελούμενη από θρησκευτικούς ηγέτες, εμπειρογνώμονες και, προπάντων, μετανάστες, η οποία θα συμβουλευεί την Επιτροπή για όλες τις πολιτικές που σχετίζονται με την ένταξη.

Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, είναι σαφές ότι η τελική μέθοδος για την ένταξη είναι μια σαφής πορεία προς την άσκηση της ιδιότητας του πολίτη. Ενώ τα δικαιώματα του πολίτη εμπίπτουν στην κυρίαρχη αρμοδιότητα των κρατών μελών, πρέπει να αναπτυχθεί η έννοια του πολίτη, την οποία υπερασπίζεται η Επιτροπή – μια ισχυρή δέσμη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων η οποία θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πρόδρομος της άσκησης της ιδιότητας του πολίτη. Η έκθεση καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την πολιτική συμμετοχή των μεταναστών και να αποθαρρύνουν την πολιτική και κοινωνική απομόνωσή τους εξετάζοντας, μεταξύ άλλων, τρόπους εκχώρησης στους επί μακρόν διαμένοντες μετανάστες δικαιώματος ψήφου στις τοπικές και δημοτικές εκλογές· να θεσπίσουν διαφανείς, ανθρώπινες, γρήγορες και λογικές διαδικασίες για τη χορήγηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος και την πολιτογράφηση επί μακρόν διαμενόντων μεταναστών και των παιδιών τους· και να ενθαρρύνουν τα πολιτικά κόμματα, τα συνδικάτα και το σύνολο της κοινωνίας των πολιτών σε εθνικό επίπεδο να συμπεριλάβουν μετανάστες ως πλήρη μέλη σε όλα τα επίπεδα των αντίστοιχων διαρθρώσεών τους.

23.3.2006

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με στρατηγικές και μέσα για την ένταξη των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση
(2006/2056(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Δημήτριος Παπαδημούλης

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η ανακοίνωση της Επιτροπής (COM(2005)0389) αποσκοπεί να παράσχει καθοδήγηση όσον αφορά τις πολιτικές της ΕΕ και των κρατών μελών για την ένταξη. Η γνωμοδότηση επικεντρώνεται πρωτίστως στην ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας, υπογραμμίζοντας τη διαδικασία ενσωμάτωσης δύο επιπέδων και τις συναφείς κοινωνικές πτυχές. Η γνωμοδότηση ακολουθεί τη δομή της ανακοίνωσης της Επιτροπής, διαχωρίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις κατευθυντήριες γραμμές σε δύο επίπεδα: εθνικό και ευρωπαϊκό.

Σε εθνικό επίπεδο, η κύρια μέριμνα του συντάκτη γνωμοδότησης έγκειται στην απονομή οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων σε όλους του μετανάστες, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τους διέπει, και στην παράλληλη βελτίωση της απασχολησιμότητας των μεταναστριών γυναικών. Η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας της κοινωνίας υποδοχής στη διευρυνόμενη κοινωνική και εργασιακή πολυμορφία συνιστά μία ακόμη μείζονα μέριμνα του συντάκτη γνωμοδότησης.

Η ένταξη αποτελεί μια διαδικασία δύο επιπέδων, στο πλαίσιο της οποίας τόσο οι μετανάστες όσο και η κοινωνία υποδοχής έχουν ορισμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Η διαδικασία αυτή συνεπάγεται τη σταδιακή ευθυγράμμιση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μεταναστών καθώς και της πρόσβασης στα αγαθά, τις υπηρεσίες και τα μέσα κοινωνικής συμμετοχής με τα αντίστοιχα του υπόλοιπου πληθυσμού, υπό συνθήκες ισότητας στην παροχή ευκαιριών και στη μεταχείριση. Η απασχόληση είναι ζωτικής σημασίας για την ένταξη των μεταναστών. Οι στόχοι της στρατηγικής της Λισσαβόνας και της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας πρέπει συνεπώς να ισχύουν και για τους μετανάστες. Οι κοινωνικοί εταίροι και οι δημόσιες αρχές πρέπει να συνεργαστούν για να αποτρέψουν τη διακριτική μεταχείριση εις βάρος των μεταναστών στον τομέα των αποδοχών και των συνθηκών εργασίας.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο ρόλος της ΕΕ στην παρακολούθηση και υποβοήθηση των κρατών μελών να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της ένταξης των μεταναστών είναι κομβικής σημασίας. Ο πληθυσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 25 πρόκειται να μειωθεί από 303 εκατομμύρια σε 297 εκατομμύρια έως το 2020 και εν συνεχεία σε 280 έως το 2030, πράγμα που θα έχει ως αποτέλεσμα να διπλασιασθεί σχεδόν το ποσοστό εξάρτησης του ηλικιωμένου πληθυσμού. Δεδομένου ότι η οικονομική ανάπτυξη είναι το αποτέλεσμα της ανάπτυξης στην απασχόληση και την παραγωγικότητα, η μείωση αυτή στη συνολική απασχόληση ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες στην οικονομική ανάπτυξη. Κατά συνέπεια, η ένταξη και πλήρης αξιοποίηση των εισαγόμενων δεξιοτήτων έχει μείζον ενδιαφέρον για την ΕΕ.

Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και ο αποτελεσματικότερος συντονισμός σε υψηλότερο επίπεδο έχει ουσιαστική σημασία, καθόσον διαφορετικές ομάδες μεταναστών απαιτούν διαφορετικές πολιτικές ένταξης, πρέπει δε να συμπεριληφθούν όχι μόνο οι νεοαφιχθέντες μετανάστες αλλά και οι των μακροχρονίως εγκατεστημένοι μετανάστες και οι μετανάστες δεύτερης και τρίτης γενεάς. Η πτυχή αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη χάραξη πολιτικής. Είναι επίσης πολύ σημαντικό να διασφαλισθεί ότι η πολιτική της ΕΕ για τη μετανάστευση θα θεσπίσει ένα ασφαλές νομικό καθεστώς και μια κατοχυρωμένη δέσμη δικαιωμάτων προκειμένου να συνδράμει την ένταξη των εισερχομένων, να προωθήσει την κοινωνική τους ένταξη από πάσης πλευράς, προπάντων δε την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Ο συντάκτης γνωμοδότησης χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το ΕΚΤ (2007-2013) το οποίο έχει ως στόχο να θεσπίσει συγκεκριμένα μέτρα για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και για την αύξηση της συμμετοχής τους στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης και της γλωσσικής εκπαίδευσης, της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί σε άλλες χώρες καθώς επίσης και της προαγωγής της πολυμορφίας στον τόπο εργασίας και της καταπολέμησης των διακρίσεων.

Χαιρετίζει επίσης το προταθέν χρηματοοικονομικό μέσο που συμπληρώνει το ΕΚΤ στο πλαίσιο της "διαχείρισης των μεταναστευτικών ρευμάτων" που αποσκοπεί να συμβάλει στις εθνικές προσπάθειες για την ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών ένταξης διευκολύνοντας μετανάστες με διαφορετικές πολιτιστικές, θρησκευτικές, γλωσσικές και εθνοτικές παραδόσεις να εγκατασταθούν και να συμμετάσχουν ενεργά σε όλες τις πτυχές των ευρωπαϊκών κοινωνιών σύμφωνα με τις Κοινές Βασικές Αρχές.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων που είναι αρμόδια επί της ουσίας να ενσωματώσει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. καλεί τα κράτη μέλη:
  - α. να αποτρέψουν την κοινωνική υποβάθμιση θεσπίζοντας σαφείς διατάξεις όσον αφορά το νομικό καθεστώς των διακινούμενων εργαζομένων, διοργανώνοντας εκστρατείες ενημέρωσης σχετικά με το εθνικό εργατικό δίκαιο και τα κοινωνικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταναστών και προωθώντας τη νομιμοποίηση του καθεστώτος όλων των διακινούμενων εργαζομένων·
  - β. να συστήσουν γραφεία ενημέρωσης για υπηκόους τρίτων χωρών που θα παρέχουν πληροφορίες για τις κοινωνικές υπηρεσίες τις οποίες δικαιούνται στη χώρα υποδοχής, όπως π.χ. διαρκής μάθηση, στέγη, ιατρική περίθαλψη, βρεφονηπιακή μέριμνα, παιδεία και προγράμματα γνωριμίας·
  - γ. να θεσπίσουν μέτρα για την εξάλειψη των διακρίσεων στον τόπο εργασίας, όπως διαχείριση της διαφορετικότητας, δίκαιη πολιτική προσλήψεων σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία του κράτους μέλους, διατήρηση της θέσης εργασίας και προαγωγή βάσει προσόντων και ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, φύλου, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, γενετήσιας έκφρασης, γενετήσιας ταυτότητας ή ηλικίας· ζητεί τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο σχεδιασμό και την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των μέτρων, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην απασχόληση και ένταξη των μεταναστριών γυναικών, τα ποσοστά ανεργίας των οποίων είναι συνήθως υψηλότερα· να προβλέψουν μέτρα ένταξης τέκνων και μελών των οικογενειών των μεταναστών σε εκπαιδευτικά και κοινωνικά προγράμματα·
  - δ. να ενισχύσουν την ικανότητα της κοινωνίας υποδοχής να προσαρμοστεί στην αυξανόμενη πολυμορφία στον τόπο εργασίας λαμβάνοντας μέτρα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού της χώρας υποδοχής ενάντια στον ρατσισμό, την ξενοφοβία και τον κοινωνικό αποκλεισμό, υπογραμμίζοντας κατ'αυτόν τον τρόπο ότι η ένταξη είναι μια διαδικασία δύο επιπέδων που αποσκοπεί στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής· να βελτιώσουν τη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και με τα θεσμικά όργανα που είναι αρμόδια για την εφαρμογή των πολιτικών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και ειδικότερα με τις οργανώσεις γειτονιάς·
  - ε. να ενισχύσουν το προξενικό προσωπικό σε χώρες εκτός ΕΕ για να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την εισδοχή στην ΕΕ με σκοπό την εργασία, τις σπουδές ή την έρευνα· να καθιερώσουν άδειες εργασίας και διαμονής υπό προϋποθέσεις που ρυθμίζονται από την εσωτερική νομοθεσία στα πλαίσια της εθνικής αρμοδιότητας· να μεριμνήσουν ώστε αυτές οι άδειες να είναι στα χέρια των ίδιων των μεταναστών και όχι των εργοδοτών τους, ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι εκμετάλλευσης·
  - στ. να προωθήσουν την ένταξη των νεοαφικνουμένων στην αγορά εργασίας, π.χ. με την ανάπτυξη προγραμμάτων μαθητείας-εργασίας·

- ζ. να εξετάσουν, στα πλαίσια του 7ου Προγράμματος για την Έρευνα, τη δυνατότητα σχεδιασμού μελετών που θα προβλέπουν την επιστροφή των μεταναστών και την αξιοποίηση των δεξιοτήτων που απέκτησαν στην ΕΕ προς όφελος της χώρας καταγωγής τους·
- η. να ενημερώνουν τους μετανάστες για τις δυνατότητες συνδικαλιστικής εκπροσώπησης και να παροτρύνουν τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να εντάξουν στις τάξεις τους μετανάστες·
- θ. να κατοχυρώσουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση και τα δικαιώματα των ανηλίκων στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης και των επιδομάτων σπουδών·
- ι. να επικυρώσουν τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1990 σχετικά με την προστασία όλων των διακινούμενων εργαζομένων και των μελών των οικογενειών τους· να αναπτύξουν σαφείς πολιτικές ως προς το δικαίωμα εργασίας των συζύγων των διακινούμενων εργαζομένων· θεωρεί ζωτικής σημασίας το να ληφθεί κάθε μέτρο για την πρόληψη της καταναγκαστικής μετανάστευσης, και ειδικότερα για την πρόληψη, επιτήρηση και μείωση του παράνομου εμπορίου ανθρώπινων όντων·
- ια. να συνεργασθούν πλήρως με τον Ειδικό Εισηγητή του ΟΗΕ επί των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Μεταναστών κατά την άσκηση των καθηκόντων και του έργου του, να του παράσχουν κάθε αιτούμενη πληροφορία και να ανταποκρίνονται ταχέως στις εκκλήσεις του·
- ιβ. να συμπεριλάβουν στα προγράμματα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων την κοινή ιστορία των μεταναστών και των (νέων) πατριδών τους καθώς και το ιστορικό της μετανάστευσης·
- ιγ. να καταρτίσουν προγράμματα ένταξης που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των νεοαφικνουμένων και/ή των παλαιότερων·
- ιδ. να προωθήσουν την υποχρεωτική αναγνώριση των τυπικών και μη επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί είτε στις χώρες καταγωγής των υπηκόων τρίτων χωρών είτε στην ίδια την ΕΕ·
- ιε. να δημιουργήσουν μηχανισμούς για να αποφεύγεται η σχολική αποτυχία και η πρόωγη διακοπή των σχολικών σπουδών των παιδιών των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες, και ειδικότερα μέσω της προσφοράς πρόσθετων γλωσσικών μαθημάτων· να αναγνωρίσουν ότι τα παιδιά μεταναστών που σπουδάζουν σε διαφορετική γλώσσα και προσπαθούν να προσαρμοσθούν στα νέα ήθη μπορούν να συναντήσουν περισσότερες δυσκολίες στη μαθησιακή διεργασία απ' ό,τι οι συμμαθητές τους, πράγμα που μπορεί μελλοντικά να τα οδηγήσει σε δυσκολίες προσαρμογής και ένταξης στην κοινωνία·
- ιστ. να καταπολεμήσουν την εκμετάλλευση των ανηλίκων και να διευκολύνουν την επανένταξη στην κοινωνία των ανηλίκων που υπήρξαν θύματα εκμετάλλευσης· να αναπτύξουν αποτελεσματικές δομές και μηχανισμούς που να βοηθούν τους ανηλίκους να ξεπερνούν τα ψυχικά τραύματα και τα κοινωνικά και πολιτισμικά

μειονεκτήματα μέσω του διαλόγου με τις κοινωνικές υπηρεσίες

- ιζ. να ενθαρρύνουν τις αμοιβαίες επαφές μεταξύ μεταναστών και της κοινωνίας υποδοχής προωθώντας κοινά φόρα, διαπολιτισμικό και διαθρησκευτικό διάλογο, σεμινάρια, εκθέσεις και πολιτισμικές και αθλητικές δραστηριότητες σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον· να δημιουργήσουν δομές που να επιτρέπουν στους υπηκόους τρίτων χωρών να εντάσσονται στην κοινωνία υποδοχής, ώστε να αποφεύγεται ο κοινωνικός αποκλεισμός των νεοαφικνουμένων και όσων είναι ήδη εγκατεστημένοι αλλά δυσκολεύονται να ενταχθούν·
2. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:
- α. να εξασφαλίσει χρηματοδότηση μέσω διαρθρωτικών ταμείων, του προγράμματος PROGRESS και κοινοτικών πρωτοβουλιών, όπως το EQUAL και το URBAN, καθώς και μέσω του προταθέντος Ευρωπαϊκού Ταμείου για την Ένταξη των Υπηκόων Τρίτων Χωρών ως μέρος του προγράμματος-πλαισίου «Αλληλεγγύη και διαχείριση μεταναστευτικών ροών»· να μεριμνήσει ώστε να διαχυθούν και να ενσωματωθούν στην αντίστοιχη πολιτική οι ορθές πρακτικές και οι γνώσεις που αποκομίσθηκαν με αυτά τα προγράμματα·
- β. να προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών και τη βέλτιστη πρακτική σχετικά με την πολιτική προσλήψεων και υποδοχής και να διεξάγει ένα συνεχή διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών· υποστηρίζει την δημιουργία δικτύων οργανώσεων μεταναστών για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής των βέλτιστων πρακτικών·
- γ. να στηρίζει οικονομικά ερευνητικές δραστηριότητες για την ανάλυση των αποτελεσμάτων της νομιμοποίησης των μεταναστών από τα κράτη μέλη και να αξιοποιήσει την εμπειρία των διαφόρων κρατών μελών αναπτύσσοντας μια μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική·
- δ. να δημιουργήσει πλατφόρμες που να επιτρέπουν τη συνεργασία και το διάλογο μεταξύ τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, κοινωνικών εταίρων και οργανώσεων μεταναστών –αυτή η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των συγκεκριμένων φορέων είναι απαραίτητη για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των διαφόρων στοχοθετημένων ομάδων·
- ε. να εκπονήσει στατιστικές μελέτες που θα διευκολύνουν τις κατάλληλες προβλέψεις όσον αφορά τις ανάγκες της ΕΕ σε εργατικό δυναμικό και να καλέσει το Συμβούλιο Υπουργών να υποδείξει εκείνα τα ζητήματα που αφορούν τη μετανάστευση και την απασχόληση που θα πρέπει να διέπονται από κοινούς κανόνες, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για τη μετανάστευση·
- στ. να αναπτύξει ένα σύστημα που να αξιολογεί και να αναγνωρίζει τα επαγγελματικά προσόντα που αποκτήθηκαν σε τρίτες χώρες ώστε να διευκολυνθούν οι κατάλληλες προσλήψεις·
- ζ. να ξεκινήσει αξιολογήσεις της διαδικασίας ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών και να βελτιώσει την ικανότητα προσαρμογής των εθνικών στρατηγικών των κρατών

μελών στις νέες κοινωνικές, πολιτισμικές και οικονομικές συνθήκες, αναλόγως των πορισμάτων της αξιολόγησης

- η. να παρακολουθήσει την εφαρμογή των οδηγιών 2003/109/EK, 2000/43/EK, 2000/78/EK και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 859/2003 και να διασφαλίσει ότι η νομοθεσία της ΕΕ πληροί τις προδιαγραφές της ΔΟΕ·
- θ. να στηρίζει τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών για να τονωθεί το δημόσιο ενδιαφέρον, να βελτιωθεί η πληροφόρηση σχετικά με πολιτικές που αφορούν την του παράνομου εμπορίου ανθρώπινων όντων καθώς και του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στον τόπο εργασίας και να παράσχει ενημέρωση για τις επιπτώσεις της μετανάστευσης στην απασχόληση και την παραγωγικότητα· την καλεί επίσης να εντάξει τους μετανάστες σε προγράμματα προαγωγής της ευρωπαϊκής ιθαγένειας·
- ι. να αξιοποιήσει το Ζ΄ Πρόγραμμα-πλαίσιο Έρευνας και Ανάπτυξης 2007-2013 για να προσελκύσει ερευνητές προερχόμενους από τρίτες χώρες μέσω της δημιουργίας των συνθηκών που θα τους επιτρέψουν να πραγματοποιήσουν τις δικές τους έρευνες και δραστηριότητες που θα αποβούν και σε όφελος της ΕΕ·
- ια. να αναλάβει μια εκστρατεία ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, αξιοποιώντας την εμπειρία του Ευρωπαϊκού Έτους Κινητικότητας των εργαζομένων και προσαρμόζοντας το πνεύμα του προγράμματος αυτού στις ιδιαιτερότητες των μεταναστών.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Στρατηγικές και μέσα για την ένταξη των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Αριθμός διαδικασίας	2005/2056(INI)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	LIBE
Γνωμοδότηση της Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	EMPL 16.3.2006
Ενισχυμένη συνεργασία - Ημερομηνία αναγγελίας στην ολομέλεια	-
Συντάκτης γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Δημήτριος Παπαδημούλης 14.9.2005
Συντάκτης(κτρια) γνωμοδότησης που αντικαταστάθηκε/καν	-
Εξέταση στην επιτροπή	21.2.2006 20.3.2006
Ημερομηνία έγκρισης	21.3.2006
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 22 -: 20 0: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Μαρία Ματσούκα, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Óry, Siiri Oviir, Μαρία Παναγιωτοπούλου-Κασσιώτου, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Δημήτριος Παπαδημούλης, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Γεώργιος Τούσσας, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 178, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	
Παρατηρήσεις (πληροφορίες που διατίθενται σε μία μόνον γλώσσα)	

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Στρατηγικές και μέσα για την ένταξη των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση				
Αριθ. διαδικασίας	2006/2056(INI)				
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομηνία αναγγελίας στην ολομέλεια της έγκρισης εκπόνησης	LIBE 16.3.2006				
Γνωμοδοτική(ές) επιτροπή(ες) Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	FEMM 16.3.2006	CULT 16.3.2006	EMPL 16.3.2006	DEVE 16.3.2006	AFET 16.3.2006
Αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει Ημερομηνία της απόφασης	FEMM 21.3.2006	CULT 21.3.2006	DEVE 25.1.2006	AFET 21.3.2006	
Ενισχυμένη συνεργασία Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια					
Εισηγητής(ές) Ημερομηνία ορισμού	Σταύρος Λαμπρινίδης 4.10.2005				
Εισηγητής(ές) που αντικαταστάθηκε(καν)					
Εξέταση στην επιτροπή	20.3.2006	19.4.2006	15.5.2006		
Ημερομηνία έγκρισης	15.5.2006				
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 33		- : 5		
	0 : 0				
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alexander Nuno Alvaro, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Maria Carlshamre, Giusto Catania, Carlos Coelho, Fausto Correia, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Elly de Groen-Kouwenhoven, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Barbara Kudrycka, Σταύρος Λαμπρινίδης,, Romano Maria La Russa, Sarah Ludford, Antonio Masip Hidalgo, Claude Moraes, Lapo Pistelli, Martine Roure, Inger Segelström, Antonio Tajani, Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, Manfred Weber, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka				
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Camiel Eurlings, Giovanni Claudio Fava, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Bill Newton Dunn, Marie-Line Reynaud				
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 178, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Παναγιώτης Μπεγγλίτης, Emine Bozkurt, Pasqualina Napolitano				
Ημερομηνία κατάθεσης	17.5.2006				
Παρατηρήσεις (πληροφορίες που διατίθενται σε μία μόνον γλώσσα)	...				